

Analiza vremenskih nizova zasnovana na kompleksnim mrežama

Diplomski rad

Lovre Mrčela

18. srpnja 2017.

Sveučilište u Zagrebu

Fakultet elektrotehnike i računarstva

Zavod za elektroničke sustave i obradbu informacija

1. Uvod
2. Statistička arbitraža
3. Tok preferencija
4. Praktični dio
5. Zaključak

Uvod

- optimizacija portfelja
- unaprjeđenje postojećih metoda **statističke arbitraže**
- modeliranje *interakcija vrijednosnica* korištenjem **kompleksnih mreža**

Teorem

Ako je u trenutku 0 vrijednost portfelja $V(0) = 0$, tada je u nearbitražnim okolnostima vjerojatnost $\mathbf{P}(V(t) > 0) = 0$ za $t > 0$.

Koeficijent obrtaja

- *mjera promjenljivosti portfelja*
- u rasponu $[0, 2]$
- portfelj s N vrijednosnica $\boldsymbol{\alpha} = [\alpha_1 \quad \alpha_2 \quad \cdots \quad \alpha_N]$
- **koeficijent obrtaja** $\eta^{(t)}$:

$$\eta^{(t)} = \sum_{i=1}^N \left| \alpha_i^{(t)} - \alpha_i^{(t-1)} \right|$$

- *veći koeficijent obrtaja — veći troškovi trgovanja*

Statistička arbitraža

Okvir postupka statističke arbitraže:

1. identificirati parove vrijednosnica čije cijene se *slično ponašaju*
2. među tim parovima izdvojiti one kod kojih je utvrđeno *statistički značajno odstupanje*
3. svaki izdvojeni par *uvrstiti u portfelj*, odnosno zauzeti *kratku* i *dugu* poziciju; jednom kada odstupanje prestane, *zatvoriti otvorene pozicije*

- preciznost rijetko kada **iznad 60%**, u većini slučajeva **manja od 50%**
- trgovanje u parovima, zahtijeva mogućnost zauzimanja **kratke pozicije**
- velika promjenljivost portfelja, **visoki troškovi trgovanja**

Tok preferencija

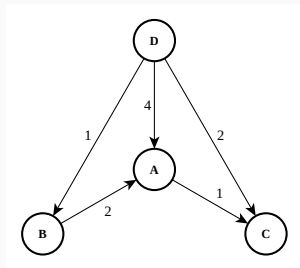

- **binarna relacija:** $a \succ b$ — a je više preferirano od b
- *indiferentnost u izboru:* $a \sim b$ — a nije usporedivo s b
- *ljudski način uspoređivanja dobara*
- *irefleksivna, asimetrična, tranzitivna, i tranzitivna po indiferentnosti*

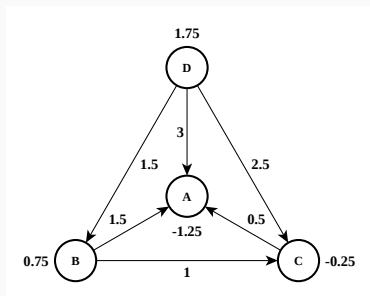
Graf toka preferencija

- **relacija preferencije** ne definira *poredak* dobara, nema *intenzitete* preferencije
- **graf toka preferencija** uvodi *intenzitete* preferencije, modelira *interakciju* vrijednosnica
- pomoćna struktura
- ne mora biti **konzistentan**

Graf toka preferencija

Slika 1: Nekonzistentan graf

Slika 2: Konzistentan graf

- ni **graf toka preferencija** ne definira *poredak* dobara
- **metoda potencijala** definira *poredak* dobara na temelju grafa, i daje **mjeru konzistentnosti** grafa, u rasponu $[0, 1]$
- **mjera konzistentnosti** opisuje koliko je odluka donesena na temelju grafa *pouzdana*

1. pomoću *metode statističke arbitraže* dobiju se *opisi toka preferencija* u grafu
2. iz *grafa toka preferencija* korištenjem *metode potencijala* određuje se poredak vrijednosnica *prema preferenciji*
3. u vrijednosnicama s **najvećom** preferencijom zauzima se **duga** pozicija, a u onima s **najmanjom** kratka (ako je to dopušteno)

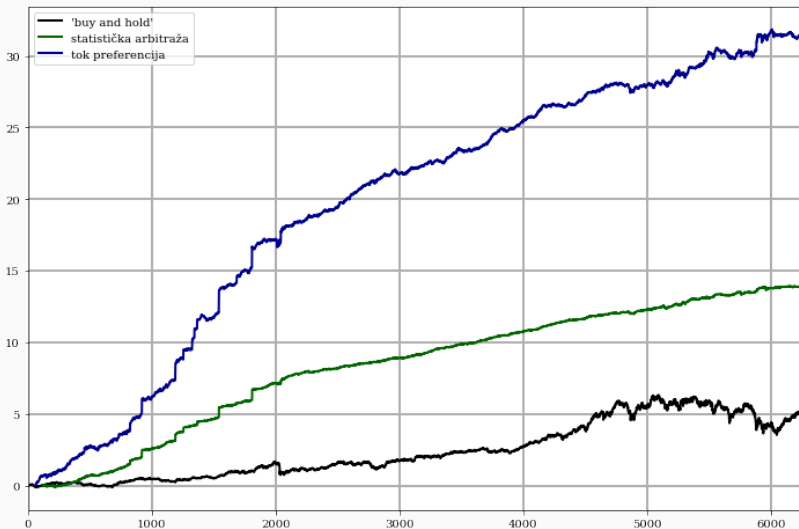
Praktični dio

- *Python* (*NumPy, pandas, SciPy, Matplotlib*)
- *open source* alati
- metoda statističke arbitraže i metoda potencijala
- skripte za simuliranje trgovanja

Rezultati simulacija - S&P 203

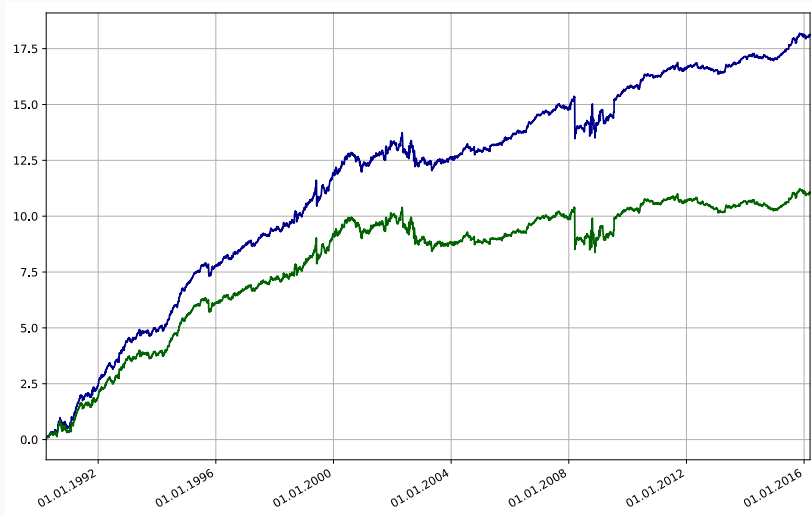

Slika 3: Rezultati simulacije na podskupu od 203 dionice iz S&P 500.

Tablica 1: Rezultati simulacije na podskupu od 203 dionice iz S&P 500.

Metoda	'Buy & Hold'	Statistička arbitraža	Tok preferencija
Godišnji povrat	0.07622	0.63033	1.28000
Volatilnost	0.15069	0.33532	0.78373
Sharpeov omjer	0.50582	1.87981	1.63322
Prosječni turnover	/	1.473211	0.55112
Profit uz troškove trgovanja 0.10%	5.49572	-2.74051	24.66204

Rezultati simulacija - S&P 500

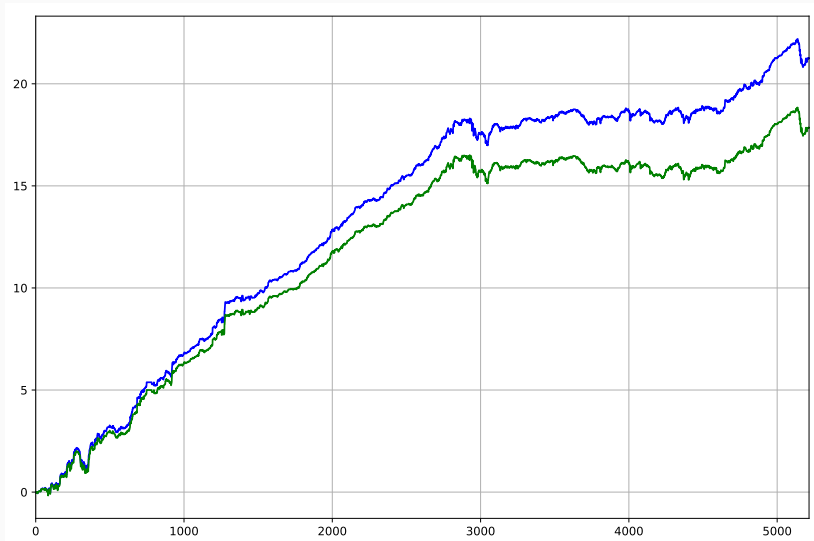

Slika 3: Rezultati simulacije na punom skupu dionica iz S&P 500.

Tablica 2: Rezultati simulacije na punom skupu dionica iz S&P 500.

Rezultati:	
bez troškova trgovanja:	
ukupni profit	18.09261
Sharpeov omjer	0.87507
uz uključene troškove trgovanja od 0.10%:	
ukupni profit	11.03961
Sharpeov omjer	0.53382
prosječni koeficijent obrtaja	1.04088
prosječna konzistentnost	0.55817
prosječna preciznost	0.52642

Rezultati simulacija - CROBEX

Slika 3: Rezultati simulacije na punom skupu dionica iz CROBEX-a.

Rezultati simulacija - CROBEX

Tablica 3: Rezultati simulacije na punom skupu dionica iz CROBEX-a.

Rezultati:	
bez troškova trgovanja:	
ukupni profit	24.32031
Sharpeov omjer	2.16176
uz uključene troškove trgovanja od 0.10%:	
ukupni profit	20.77131
Sharpeov omjer	1.84749
prosječni koeficijent obrtaja	0.68041
prosječna konzistentnost	0.81656
prosječna preciznost	0.43558

Zaključak

- **poboljšanje** postojećih metoda statističke arbitraže
- algoritam radi **bolje** što je **više** vrijednosnica na raspolaganju
- algoritam radi **dobro** i uz isključenu mogućnost *kratke pozicije*
- **nije otporan** na *fundamentalni rizik*

Pitanja?